

**UCHWAŁA NR XXXV/320/2020
RADY MIEJSKIEJ MIKOŁOWA**

z dnia 15 grudnia 2020 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 713 z późn. zm.) w związku z art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 2050), na wniosek Burmistrza Mikołowa

**Rada Miejska Mikołowa
uchwała:**

§ 1. Przyjąć „Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021” w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Mikołowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 roku.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej Mikołowa

**Katarzyna Syryjczyk -
Słomska**

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA ROK 2021
SPIS TREŚCI**

- I. Wprowadzenie
- II. Podstawy prawne
- III. Zasoby, podmioty realizujące Program
- IV. Adresaci Programu
- V. Źródła finansowania Programu
- VI. Monitoring efektywności działania
- VII. Główny cel Programu
- VIII. Szczegółowe cele i zadania Programu

I. Wprowadzenie

Z Raportu o stanie narkomanii w Polsce z 2019 roku przygotowanego przez Krajowe Biuro do spraw Przeciwdziałania Narkomanii wraz z Ministerstwem Edukacji Narodowej wynika, iż „w polskim społeczeństwie konsumpcja napojów alkoholowych jest o wiele bardziej rozpowszechniona niż używanie narkotyków. Ponadto skala używania narkotyków w Polsce na tle innych krajów UE nie jest duża. (...) Liczba problemowych użytkowników narkotyków pozostaje na stałym poziomie z jednym z niższych wskaźników na 100 tysięcy mieszkańców w Europie. Polska ma również niskie wskaźniki zgonów z powodu narkotyków, jak również zakażeń HIV z powodu używania narkotyków w iniekcjach”. Te informacje – chociaż wydają się być zasadniczo pozytywne - niosą ze sobą również przekaz o potrzebie dalszego skupienia uwagi na profilaktyce, która jest najlepszą drogą zapobiegania problemom związanym z narkotykami i Nowymi Substancjami Psychoaktywnymi (NSP). Jednak aby odnosiła wymierne skutki musi być przemyślana oraz dopasowana do grupy docelowej i środowiska. Raport mówi również o obecnej sytuacji na rynku nowych substancji psychoaktywnych (NSP), do których zaliczamy popularne ostatnio dopalacze i wskazuje na kilka podstawowych tendencji: „W ostatnich latach mamy do czynienia ze spadkiem liczby analizowanych NSP w laboratoriach, co może świadczyć o pewnej stabilizacji w rozwoju tego rynku. Istnieje kilka substancji zdecydowanie dominujących na rynku w każdym roku. Należy jednak odnotować fakt, że prawie co roku zachodzą zmiany wśród tych najpopularniejszych substancji. Niektóre z nich znikają z rynku w wyniku zmian prawnych. (...). Jak pokazuje wiele przykładów zagranicznych, wprowadzenie zmian prawnych opartych na sankcjach karnych, generycznym sposobie definiowania grup substancji oraz podniesieniu ogólnej reaktywności systemu poprzez uproszczenie procedur wprowadzania zmian prawnych w wykazach – jak to miało miejsce w Polsce w lipcu 2018 roku – wpływa na ograniczenie zjawiska NSP. Nie należy jednak przypuszczać, że zjawisko to uda się zupełnie wyeliminować”. W obszarze zapobiegania narkomanii na poziomie lokalnym, duża rola spoczywa na samorządach, które mają za zadanie opracowanie programów przeciwdziałania narkomanii, finansowanie zaplanowanych w nich działań oraz sprawozdawczość.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 i 2a ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii zadania własne gminy obejmują m.in. :

- 1) Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.
- 2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.

- 3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.
- 4) Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.
- 5) Działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną prowadzoną w szkołach i placówkach systemu oświaty.
- 6) Diagnozę w zakresie występujących w szkołach i placówkach systemu oświaty czynników ryzyka i czynników chroniących.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021, zwany dalej Programem, określa sposób realizacji zadań własnych gminy Mikołów w zakresie przeciwdziałania narkomanii oraz podaje wskaźniki do oceny ich realizacji, które w czytelny i transparentny sposób umożliwiają ocenę ich wykonania. Obowiązek uchwalenia niniejszego Programu wynika z ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii. Realizowanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 powierza się Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Mikołowie.

II. Podstawy prawne

Ustawy:

- z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym,
- z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej,
- z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Program jest spójny z:

- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Mikołów na lata 2019-2024.

III. Zasoby, podmioty realizujące Program

Realizatorami Programu będą: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mikołowie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mikołowie, Poradnia Profilaktyki i Leczenia Odwykowego w Mikołowie, Centrum Integracji Społecznej w Mikołowie oraz organizacje pozarządowe zajmujące się szeroko pojętą profilaktyką uzależnień i przemocy, Wydział Oświaty Urzędu Miasta Mikołowa wraz z mikołowskimi placówkami oświatowymi, służby mundurowe, placówki służby zdrowia, podmioty realizujące zadania z obszaru profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w ramach swoich zadań statutowych, osoby fizyczne, organizacje kościelne, Sąd Rejonowy w Mikołowie, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, lokalne media.

IV. Adresaci Programu

Adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy gminy Mikołów. Program opiera się głównie na działaniach z zakresu profilaktyki, skierowanych do odbiorców bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych. Zadania Programu winny odnosić się do zdiagnozowanych problemów i powinny być kierowane do zróżnicowanych grup odbiorców. Szczególną uwagę w obszarze profilaktyki poświęca się dzieciom i młodzieży.

V. Źródła finansowania Programu

Program będzie realizowany przez cały rok kalendarzowy w ramach środków finansowych planowanych w budżecie gminy Mikołów, stanowiących dochody z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Podczas realizacji Programu gmina będzie przestrzegać ustawowego wymogu, aby każde zadanie finansowane w jego zakresie miało związek z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień.

VI. Monitoring efektywności działań

Systematyczne zbieranie, analiza i interpretacja danych w trakcie realizowania Programu oraz po jego zakończeniu ma na celu określenie efektywności poszczególnych działań. Dane te służą lepszemu projektowaniu kolejnych strategii profilaktyki, przeciwdziałania uzależnieniom. Monitoring odbywa się w sposób ciągły poprzez bieżące kontrolowanie jakości i rzetelności realizowanych działań, ścisłą współpracę z ich realizatorami oraz analizę i interpretację danych sprawozdawczych.

VII. Główny cel Programu

Profilaktyka uzależnień mieszkańców gminy (szczególnie dzieci i młodzieży) poprzez podniesienie poziomu wiedzy na temat negatywnych konsekwencji sięgania po substancje psychoaktywne, zmianę świadomości społecznej dotyczącej narkomanii i promowanie zdrowego stylu życia. Realizacja powyższego celu przełoży się na zwiększenie jakości życia mieszkańców gminy Mikołów oraz zrównoważony rozwój sfery społecznej.

VIII. Szczegółowe cele i zadania Programu

CEL 1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od narkotyków		
ZADANIE	DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI
Wspieranie finansowe placówki leczenia uzależnień od alkoholu – Poradni Profilaktyki i Leczenia Odwykowego w Mikołowie	- dofinansowanie zatrudnienia terapeutów - systematyczne nabywanie materiałów edukacyjnych	- ilość zakupionych materiałów edukacyjnych - liczba zatrudnionych osób
Prowadzenie działalności informacyjnej w zakresie możliwości uzyskania pomocy dla osób uzależnionych oraz ich rodzin (baza podmiotów prowadzących leczenie i terapię)	- dofinansowanie działalności klubu abstynenta i klubu młodzieżowego - dofinansowanie działalności punktu informacyjno-konsultacyjnego	- liczba przeprowadzonych warsztatów, programów, zajęć - liczba osób korzystających ze wsparcia - ilość organizowanych i promowanych wydarzeń

CEL 2. Udzielanie rodzinom, w których występuje problem narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej		
ZADANIE	DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI
Zapewnienie możliwości wypoczynku dla dzieci z rodzin z problemami uzależnień, przemocy domowej	- dofinansowanie form wypoczynku dla dzieci i młodzieży zapewniających realizację programów profilaktycznych lub/i socjoterapeutycznych	- liczba osób objętych działaniami - ilość przeprowadzonych zajęć profilaktycznych lub/i socjoterapeutycznych
Prowadzenie gminnego telefonu zaufania POP	- finansowanie dyżuru psychologa przy telefonie zaufania	- liczba godzin dyżuru - liczba przeprowadzonych rozmów

CEL 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży		
ZADANIE	DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI
Zwiększanie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą	- organizowanie i finansowanie szkoleń dotyczących skutecznych strategii profilaktycznych	- liczba przeprowadzonych szkoleń - liczba przeszkolonych osób
Wspieranie działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej prowadzonej w szkołach i placówkach systemu oświaty	- finansowanie realizacji rekomendowanych programów profilaktyczno-edukacyjnych dla dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych	- liczba przeprowadzonych programów - liczba osób objętych działaniami

na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii z dnia 18 sierpnia 2015 r.		
Wsparcie i dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych wraz z programami profilaktycznymi	- finansowanie realizacji zajęć sportowych - finansowanie szkoleń z zakresu znajomości strategii profilaktycznych, zasad pracy z młodzieżą z grup ryzyka i sytuacji psychologicznej dziecka w rodzinie z problemem uzależnień	- liczba uczestników zajęć - liczba przeszkolonych nauczycieli
Dokonanie diagnozy w zakresie występujących w szkołach i placówkach systemu oświaty czynników ryzyka i czynników chroniących zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii z dnia 18 sierpnia 2015 r.	- sfinansowanie przeprowadzenia przez firmę zewnętrzną specjalizującą się w tego typu badaniach Diagnozy problemów społecznych wraz z ewaluacją - upowszechnienie wyników badań i ewaluacji	- Diagnoza problemów społecznych w formie książki i na nośniku
CEL 4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii		
ZADANIE	DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI
Zwiększanie kompetencji osób pracujących w obszarze zapobiegania narkomanii	- organizowanie i finansowanie szkoleń dotyczących skutecznych strategii profilaktycznych	- liczba przeprowadzonych szkoleń - liczba przeszkolonych osób
Wspieranie edukacyjno – informacyjne, materialne podmiotów zajmujących się szeroko rozumianą profilaktyką przeciwdziałania narkomanii	- rozwój strony gkrpa.mikolow.eu - założenie profilu w mediach społecznościowych o tematyce związanej z profilaktyką uzależnień - dofinansowanie działalności klubu abstynenta i klubu młodzieżowego - dofinansowanie działalności punktu informacyjno - konsultacyjnego - promocja ogólnopolskiego telefonu zaufania „Narkotyki - Narkomania” 800 199 990	- liczba umieszczonych kampanii, materiałów na stronach - liczba odbiorców działań prowadzonych w mediach społecznościowych - zasięg według statystyk - liczba przeprowadzonych warsztatów, programów, zajęć - liczba osób korzystających ze wsparcia - ilość organizowanych i promowanych wydarzeń

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy. Kolejno na podstawie art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii projekt Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii opracowuje burmistrz, a rada gminy uchwała Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii.

Co istotne przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy, obejmujących między innymi zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem, a także udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.

W świetle powyższego podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 jest zasadne.